

Motion till riksdagen 2019/20:3530

av **Håkan Svenneling m.fl. (V)**

med anledning av skr. 2019/20:90 Nordiskt samarbete 2019

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med Arktisstrategin som en skrivelse till riksdagen och tillkännager detta för regeringen.

Arktisstrategin som en skrivelse

Arktis är en unik del av vår planet. Delar av Arktiska havet har varit täckta av is under mycket lång tid, vilket har lett till att ett alldeles särskilt, men också känsligt, natur- och djurliv har utvecklats. I dag är hoten mot Arktis allvarligare än någonsin tidigare. På få andra ställen på jordklotet har klimatförändringen varit så omfattande och fått så dramatiska konsekvenser för både växtliv, djur och människor. I klimatförändringens spår uppstår nya utmaningar. När isen smälter möjliggörs utvinning av de naturresurser som finns i Arktis, och nya transportleder öppnas upp genom Nordost- och Nordvästpassagen. Det innebär både nya hot mot miljön och ökad risk för säkerhetspolitiska spänningar i regionen.

Delar av Sverige ligger i Arktis, och Arktis är att betrakta som vårt lands absoluta närområde. Klimatförändring, miljöhot och säkerhetspolitiska konflikter i Arktis kommer därför att ha direkt påverkan på vårt land. Precis som regeringen konstaterar i sin skrivelse så är Arktis en viktig komponent i samarbetet mellan de nordiska länderna.

Försvarsberedningen beskriver i sina båda rapporter Motståndskraft (Ds 2017:66) och Värnkraft (Ds 2019:8) hur olika intressen i Arktis står mot varandra och hur ”svenskt strategiskt tänkande hittills i alltför liten utsträckning beaktat den säkerhetspolitiska och militära utvecklingen i Arktis och hur det kan påverka Sverige.” Trots att stora delar av Arktis inte ligger inom något lands territorialgränser gör i dagsläget ett flertal länder anspråk på delar av området. Det upptrissade säkerhetspolitiska läget mellan Nato och Ryssland riskerar att få förödande konsekvenser.

Att allt fler länder blickar mot Arktis måste däremot inte betyda en ökad risk för konflikter. Det finns goda exempel i regionen på hur säkerhetspolitiska spänningar kan minskas genom ömsesidigt samarbete. Den naturliga lösningen borde vara nedrustning, ökat samarbete och utbyte. Vänsterpartiet menar att det är av yttersta vikt att vidhålla ett nära samarbete mellan samtliga länder som ingår i Arktis närområde, Ryssland inkluderat. Sådana samarbeten sker t.ex. genom Arktiska rådet, Barentsrådet och Östersjöstaternas råd.

Det är därför positivt att regeringen sedan tidigare har aviserat att en förnyad svensk Arktisstrategi ska presenteras under året. Eftersom mycket har hänt sedan den förra strategin antogs 2011 och sedan uppdaterades 2016 är det välkommet med nya skrivningar.

Frågan om Arktis framtid är synnerligen angelägen. Det vore därför lämpligt att strategin blir en skrivelse till riksdagen. Utrikesminister Ann Linde ger i svaret på en skriftlig fråga ställd av Håkan Svenneling (En ny svensk Arktisstrategi 2019/20:1014) intrycket av att det inte är någonting som regeringen har planerat. Det vore olyckligt.

Regeringen bör återkomma med Arktisstrategin som en skrivelse till riksdagen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Håkan Svenneling (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Elin Segerlind (V)

Jens Holm (V)

Yasmine Posio (V)

Jessica Thunander (V)